

*Kujawsko-Pomorski Zespół
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego*

**WYNIKI
PLONOWANIA ODMIAN ROŚLIN ROLNICZYCH
W DOŚWIADCZENIACH POREJESTROWYCH
w województwie kujawsko-pomorskim**

**Owies jary
2020**



STACJA DOŚWIADCZALNA
OCENY ODMIAN
W CHRZĄSTOWIE



KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA
ROLNICZEGO



KUJAWSKO-POMORSKA
IZBA ROLNICZA



WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Chrzastowo, styczeń 2021

Przewodniczący Kujawsko-Pomorskiego Zespołu
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
prof. dr hab. Franciszek Rudnicki
Dyrektor SDOO w Chrząstowie mgr inż. Beata Kaliska

Stacja Koordynująca PDO w woj. kujawsko-pomorskim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Chrząstowie
89-100 Nakło n. Notecią

tel/fax 52 385-23-45; tel. 52 385-32-28; 52 385-20-52
e-mail : sdoo@chrzastowo.coboru.gov.pl
[www. chrzastowo.coboru.gov.pl](http://www.chrzastowo.coboru.gov.pl)

Opracowanie:
mgr inż. Daniel Krauklis

Redakcja merytoryczna: mgr inż. Beata Kaliska

Wydawca: SDOO w Chrząstowie

**Publikacja chroniona prawem wydawcy;
każda reprodukcja całości lub jej części
wymaga zgody wydawcy**

Owies jary

Uwagi ogólne

W 2020 roku w województwie kujawsko-pomorskim przeprowadzono trzy doświadczenia z owsem jarym zlokalizowane w SDOO Chrzastowo, DANKO HR Zakład Nasiennie-Rolny Sobiejuchy i ZDOO Głodowo.

W Krajowym rejestrze w 2020 roku znajdowało się 30 odmian owsa zwyczajnego i 4 odmiany owsa nagiego. W doświadczeniach badano 16 odmian, w tym 2 owsa nagiego. Doświadczenia przeprowadzono prawidłowo, a ich wyniki wykorzystano w opracowaniu. Były to doświadczenia jednoczynnikowe, trzypowtórzeniowe.

Wyniki doświadczeń

W roku 2020 średni plon owsa zwyczajnego wyniósł 68,0 dt/ha i był najwyższy w omawianym wieloleciu. W 2020 roku najwyższy plon uzyskała drugi rok badana odmiana Figaro. Wysokim plonem wyróżniła się także trzeci rok badana odmiana Lion. Najniższy plon uzyskała odmiana Huzar.

Odmiany owsa nagiego uzyskują plony przeważnie o około 30% niższe od odmian owsa zwyczajnego.

Tabela 1

Owies jary. Odmiany badane. Rok zbioru: 2020

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego rejestr	Rok włączenia do LOZ	Kod kraju pochodzenia	Adres hodowcy, a w przypadku odmiany zagranicznej - reprezentanta w Polsce
owies zwyczajny jary					
1	Bingo	2009	2010	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
2	Elegant	2016	2019	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
3	Romulus	2016	2019	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
4	Kozak	2017		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
5	Agent	2018		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
6	Lion	2018		DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
7	Figaro	2019		PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
8	Pablo	2019		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
9	Perun	2019	2020	DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
10	Refleks	2019		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
11	Huzar	2020		PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
12	Panteon	2020		DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
13	Poker	2020		PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
14	Rambo	2020		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
owies nagi jary					
15	Nagus	2011	2013	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
16	MHR Harem	2020		PL	Małopolska Hodowla Roślin Spółka z o.o. ul. Zbożowa 4 30-002 Kraków

Tabela 2

Owies jary. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2020

Miejscowość	Chrzastowo	Głodowo	Sobiejucho
Powiat	nakielski	lipnowski	żniński
Kompleks rolniczej przydatności gleby	2	4	4
Klasa bonitacyjna gleby	III a	VI a	III a
pH gleby w KCl	5,9	5,5	6,0
Przedplon	rzepak ozimy	pszenica ozima	groch siewny
Data siewu (dzień, m-c, rok)	20.03.2020	20.03.2020	27.03.2020
Obsada nasion ^{1/} (szt./m ²)	450	450	450
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	14.08.2020	22.08.2020	01.08.2020
Nawożenie mineralne			
N (kg/ha)	70	110	85
P ₂ O ₅ (kg/ha)	–	30	60
K ₂ O (kg/ha)	90	85	102
Środki ochrony roślin			
Herbicyd (nazwa, dawka/ha)	Biathlon 4D - 50 g + Dash HC	Chwastox Trio 540 SL - 1,5 l	Biathlon 4D – 50 g + Dash HC Chwastox Turbo 340 SL - 1 l
Insektycyd (nazwa, dawka/ha)	–	–	–

^{1/} - jednakowa dla wszystkich odmian, zależna od kompleksu rolniczej przydatności gleby: 1, 2, 4, 10 - 450 szt./m²; pozostałe - 500 szt./m²

„ – ” - nie stosowano

Tabela 3

Owies jary. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2020

Lp.	Cecha	Chrzastowo	Głodowo	Sobiejuchy
1	Termin wiechowania <i>(dzień, m-c)</i>	09.06	10.06	17.06
2	Termin dojrzałości woskowej <i>(dzień, m-c)</i>	26.07	18.07	14.07
3	Wysokość roślin <i>(cm)</i>	101	92	122
4	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości mlecznej <i>(skala 9°)</i>	8,1	9,0	6,9
5	Wyleganie roślin przed zbiorem <i>(skala 9°)</i>	7,1	9,0	6,9
	Porażenie roślin przez choroby: <i>(skala 9°)</i>			
6	- rdza wieńcowa	9,0	9,0	9,0
7	- helminthosporioza	6,9	7,1	9,0
8	- mączniak prawdziwy	6,9	7,7	4,7
9	- septorioza liści	7,4	9,0	9,0
10	- fuzarioza kłosów	6,8	9,0	9,0
11	Masa 1000 ziaren <i>(g)</i>	37,3	41,4	30,7
12	Udział łuski u odmian oplewionych <i>(%)</i>	25,0	23,9	25,5
13	Wilgotność ziarna podczas zbioru <i>(%)</i>	10,3	12,1	14,4
14	Plon ziarna (przy wilgotności 14%) <i>(dt/ha)</i>	83,9	41,3	78,7

wyniki średnie z wszystkich odmian

skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4

Owies jary. Plon ziarna w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2020

Lp.	Odmiana	Chrzastowo	Głodowo	Sobiejucho
wzorzec, dt/ha		83,9	41,3	78,7
owies zwyczajny jary				
1	Bingo	105	83	106
2	Elegant	91	105	100
3	Romulus	100	109	96
4	Kozak	106	96	89
5	Agent	111	89	94
6	Lion	95	120	112
7	Figaro	108	125	109
8	Pablo	108	96	94
9	Perun	94	97	104
10	Refleks	96	98	110
11	Huzar	93	77	86
12	Panteon	98	116	97
13	Poker	98	78	107
14	Rambo	97	110	96
owies nagi jary				
15	Nagus	58	91	45
16	MHR Harem	81	115	70

wzorzec - wszystkie badane odmiany owsa zwyczajnego jarego

Tabela 5

Owies jary. Plon ziarna (% wzorca). Lata zbioru: 2020, 2019, 2018

Lp.	Odmiana	2020	2019	2018	2019-2020	2018-2020
wzorzec, dt/ha		68,0	45,7	44,4	56,9	52,7
owies zwyczajny jary						
1	Bingo	101	101	98	101	100
2	Elegant	97	92	106	95	98
3	Romulus	100	103	103	101	102
4	Kozak	97	98	96	98	97
5	Agent	100	100	97	100	99
6	Lion	107	94	103	102	102
7	Figaro	112	101		108	
8	Pablo	100	101		100	
9	Perun	98	113		104	
10	Refleks	102	104		103	
11	Huzar	87				
12	Panteon	101				
13	Poker	97				
14	Rambo	99				
owies nagi jary						
15	Nagus	59	65	71	62	64
16	MHR Harem	84				
Liczba doświadczeń		3	4	4	7	11

wzorzec - wszystkie badane odmiany owsa jarego zwyczajnego

Tabela 6

Owies jary. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby. Lata zbioru: 2020, 2019, 2018

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Rdza wieńcowa ^{1/}	Helmintosporioza		Mączniak prawdziwy		Septorioza liści	Fuzarioza kłosów
			2018	2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2020
wzorzec			7,8	7,0	7,4	6,4	7,4	7,4	6,8
owies zwyczajny jary									
1	Bingo	3	-0,5	-0,2	-0,2	1,1	0,3	0,3	0,2
2	Elegant	3	0,2	-0,2	-0,2	-0,4	-0,2	0,0	-0,4
3	Romulus	3	-0,5	-0,2	0,0	-0,3	0,0	-0,4	0,2
4	Kozak	3	0	0,0	0,3	0,9	0,3	0,0	-0,1
5	Agent	3	0,2	0,0	0,4	1,0	0,0	0,3	0,6
6	Lion	3	0,1	0,3	-0,1	-1,2	-0,4	0,0	-0,1
7	Figaro	2		0,2	0,2	-0,1	-0,2	0,0	-0,4
8	Pablo	2		-0,3	0,1	0,6	0,3	-0,7	0,6
9	Perun	2		-0,5	-0,5	0,0	0,2	1,0	0,2
10	Refleks	2		0,0	0,0	-0,4	-0,1	-0,7	-0,1
11	Huzar	1		-0,2		-0,8		0,6	0,9
12	Panteon	1		-0,2		-1,4		0,3	-0,1
13	Poker	1		0,0		-0,9		0,0	0,2
14	Rambo	1		-0,3		0,7		0,0	-0,4
owies zwyczajny nagi									
15	Nagus	3	0,2	0,8	0,3	0,3	0,2	-0,4	-0,8
16	MHR Harem	1		0,8		1,0		-0,4	-0,4
Liczba doświadczeń			4	2	8	3	9	1	1

wzorzec - wszystkie badane odmiany

wyniki pochodzą tylko z tych lat i doświadczeń, w których wyleganie i dana choroba wystąpiła; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

Tabela 7

Owies jary. Ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2020, 2019, 2018

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie (skala 9 ^o)			Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			w fazie dojrzałości mleczonej	przed zbiorem					
			2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020
wzorzec			7,5	7,0	7,4	105	85	36,4	36,1
owies zwyczajny jary									
1	Bingo	3	0,8	1,0	0,5	2	1	4,3	2,8
2	Elegant	3	-1,7	-1,2	-0,1	2	2	0,4	0,1
3	Romulus	3	-1,3	-1,5	-0,9	-2	0	1,9	1,2
4	Kozak	3	-0,3	-0,4	-0,3	3	3	0,7	0,6
5	Agent	3	0,7	0,5	0,3	1	1	4,3	3,0
6	Lion	3	0,8	0,6	0,5	-3	-2	0,8	-0,3
7	Figaro	2	1,0	1,0	0,4	2	1	-0,3	-0,6
8	Pablo	2	0,7	1,1	0,8	1	1	2,4	1,7
9	Perun	2	1,2	1,3	0,2	-6	-3	-0,6	-0,3
10	Refleks	2	-2,2	-2,5	-1,2	2	0	0,7	1,3
11	Huzar	1	-0,8	-0,7		3		-0,9	
12	Panteon	1	0,0	-0,4		-6		1,8	
13	Poker	1	1,0	1,0		-5		-0,2	
14	Rambo	1	0,2	0,0		1		1,0	
owies nagi jary									
15	Nagus	3	0,2	0,5	-0,6	6	3	-7,1	-9,1
16	MHR Harem	1	-0,2	0,0		0		-9,0	
Liczba doświadczeń			2	2	6	3	11	3	11

wzorzec - wszystkie badane odmiany

wyniki pochodzą tylko z tych lat i doświadczeń, w których wyleganie wystąpiło; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

Owies zwyczajny jary - odmiany ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

Uwagi ogólne

W roku 2020 w województwie kujawsko–pomorskim przeprowadzono jedno doświadczenie z owsem jarym z udziałem odmian ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych zlokalizowane w ZDOO Głódowo. Wyniki z roku 2019 pochodzą z dwóch lokalizacji SDOO Chrzastowo i DANKO HR Zakład Sobiejuchy. W doświadczeniach badano jedną odmianę w warunkach polowych identycznych jak w doświadczeniach PDO. Wzorcami wyznaczonymi przez COBORU dla odmian z CCA były: Agent, Kozak i Rambo. Doświadczenia prowadzono na dwóch poziomach agrotechniki.

W opracowaniu zamieszczono wyniki plonowania, ważniejsze wartości rolniczo-użytkowe odmian i porażenie przez choroby w 2020 i 2019 roku.

Tabela 1

Owies zwyczajny jary. Odmiany badane. Rok zbioru: 2020

Lp.	Odmiana	Wpis w innym kraju EU	Jednostka zgłaszająca
1	Enjoy	2017 AT	RWA Raiffeisen Ware AG

Tabela 2

Owies zwyczajny jary. Plon ziarna odmian w miejscowościach (% wzorca).

Rok zbioru: 2020 i 2019

ROK 2019: 2020 i 2019			
Lp	Odmiana	Głódowo ^{1/}	2019 ^{2/}
		Poziom a ₁	
wzorzec dt/ha		42,1	47,6
1	Agent	88	96
2	Kozak	94	95
3	Rambo	108	
4	Enjoy	127	98

wzorzec - wszystkie badane odmiany owsa jarego zwyczajnego

^{1/} - w roku 2020 doświadczenie z odmianami ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych prowadzone było w Głódowie^{2/} - w roku 2019 doświadczenia z odmianami ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych prowadzone były w Chrzastowie i Sobiejuchach

Tabela 3

Owies zwyczajny jary. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian i porażenie przez choroby. Rok zbioru: 2020 i 2019

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Mączniak prawdziwy		Helminto-sporioza		Wyleganie przed zbiorem	Wysokość roślin		Masa 1000 ziaren		
			skala 9 ⁰						cm		g	
			2020 ^{1/}	2019 ²	2020 ^{1/}	2019 ²	2019 ²	2020 ^{1/}	2019 ²	2020 ^{1/}	2019 ²	
wzorzec (skala 9 ⁰)			7,7	8,1	7,1	8,2	8,2	92	85	41,4	33,3	
1	Agent	2	0,3	-0,1	0,3	0,5	0,1	3,6	1	6,7	1,9	
2	Kozak	2	-0,1	0,6	-0,1	0,8	0,1	4,0	2	0,3	1,3	
3	Rambo	1	0,6		-0,1			0,0		3,3		
4	Enjoy	2	0,3	-0,1	-1,1	-0,2	0,1	2,6	0	-0,5	-0,1	
Liczba doświadczeń			1	1	1	1	1	1	1	1	2	

wzorzec - wszystkie badane odmiany

wyniki pochodzą z doświadczeń i lat badań, w których wyleganie i choroba wystąpiła; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

^{1/} - w roku 2020 doświadczenie z odmianami ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych prowadzone było w Głódowie^{2/} - w roku 2019 doświadczenia z odmianami ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych prowadzone były w Chrzastowie i Sobiejuchach